УДК 338.2
Панкова А.Ю.[1], Панков Д.О.[2]
[1] канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] асп., НУ «Запорізька політехніка»

ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Регіональні процеси є невід'ємною частиною загальноєвропейського розвитку. Поступова регіональна політика, спрямована на зниження регіональних диспропорцій в країнах ЄС, наближення темпів та рівнів розвитку регіонів, складає передумови ефективної економічної інтеграції. Значення регіонів у процесі прийняття рішення на всіх рівнях управління постійно зростає. Для України вивчення європейського досвіду ефективного впровадження політики регіонального розвитку дасть змогу забезпечити трансформацію регіональних структур за допомогою економічних механізмів, зробити правильні кроки з децентралізації державного управління, впровадити ефективну соціально-економічну політику економічного розвитку держави. Запровадження нової регіональної політики, покликаної поєднати завдання модернізації економіки із забезпеченням комплексного та збалансованого розвитку регіонів, без якої неможлива повноцінна інтеграція.

Угода про асоціацію забезпечує формування нових трансформаційних механізмів регіональної політики, інституційних змін у секторах економіки та адаптацію щодо європейських стандартів регіональної політики. Головні напрямки європейської регіональної політики сформувалися під впливом глобалізаційних процесів, які визначають загальні принципи та підходи. Регіональна політика наближення спрямована на допомогу депресивних, слаборозвинених та проблемних регіонів і зорієнтована на зменшення

регіональних диспропорцій та дисбалансів в ЄС. Спільна регіональна політика ЄС є складовою європейської структурної політики та має назву – політика "згуртування"

Спільна регіональна політика ЄС координує формування національної політики країн ЄС через Комітет регіонів, який складається з представників регіональних та місцевих органів влади. Комітет регіонів розробляє стратегію регіонального розвитку, вносить корективи та пропозиції у структурну політику ЄС, залучає регіональні органи влади в процес ухвалення рішень на загальноєвропейському рівні.

В Європейському просторі створені структурні фонди, які є основним фінансовим інструментом формування регіональної політики ЄС, а саме: Європейський соціальний фонд (ESF); Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF); Європейський сільськогосподарський і Фонд розвитку (EARDF); Європейський Морський та фонд рибальства (EMFF); Фонд згуртування (CF).

Основними принципами діяльності Структурних фондів є принципи субсидіарності та принцип комплементарності, згідно з якими кошти структурних фондів лише доповнюють національні та місцеві фонди. Досвід країн ЄС демонструє можливість чіткого й обмежувального регулювання державної регіональної політики та концентрації зусиль на пріоритетних завданнях, поставлених у конкретний період. В Україні особливого значення набуває механізм розмежування ролей на етапах створення і реалізації планів на місцевому рівні, на державному рівні необхідно узгодити стратегічні пріоритети української та європейської регіональної політики щодо формування та реалізації. Самостійне визначення регіонами пріоритетів у процесі розвитку їх бізнес-можливостей та налагодження економічних зв'язків з іншими регіонами в умовах ринкової конкуренції сприятиме ефективному використанню потенціалу різних регіонів.